

<b>Budapestre vonatkozó ujságcikkek</b>				Osztályozás	
				Tárgy	308
Szerző: <i>Lukács Angéla</i>				Hely	
Cím: <b>Vizafogóból az Árpád-hídfő szövetkezeti lakótelepe</b>				"1962"	
Forrás: _____				Helyszám	
(Hely)	1962? 1963?	(Köt. v. füz.)	(Oldal)		

— Az emberek cölöpkunyhókban laktak, amelyek négy lábon álltak a meleg mocsár felett. Kicsiny, kezdetleges tákolmányok voltak, de előnyösek, mert télen sem kellett fűteni. Enyhítette a hideget a mocsár felett gomolygó meleg gőz...

Nem az őseemberek életéről szóló előadásból idézem ezt a néhány sort, hanem maguk az „őseemberek” mondták el

### Nyomor, razzia, Róbert bácsi

Szokolné itt született — most az Árpád-híd pesti hídfőjének nevezett környéken, — itt él 59 éve. Mire emlékezik még gyerekkorából, ifjúságából? Alap nélkül épült sárkunyhókra. Nyomorra. Munkanélküliségre. Éjjeli razziaakra. A kiserdőben himbálódzó öngyilkosokra, akik felakasztották magukat. Róbert bácsi szükségkonyhájára. A nagy Duna-parti gödrökre, amelyekbe Fabriczki konzerv-

nekem. Igen, Angyalföld őskorának ismerői, hiszen a cölöpházak alig harminc esztendővel ezelőtt még ott álltak a Dagály-fürdő helyén terpeszkedő mocsárban. S néhány száz méterre az említett helytől, a Dagály utca 22—24. számú házban Szokol Istvánné, ma nyugdíjas, volt ólom-áru-gyári munkásnő lakásán hallgattam az angyalföldiek beszélgetését, emlékezését.

gyáros hordatta a romlott zöldfélét, s amelyben a gyerekek „jó” után kutattak. És emlékezik „szerencsés” emberekre, akik — mint az ő édesapja —, munkát kaptak a Láng-gépgyárban és naponta 10—12 órát dolgoztak. Azok nem szorultak Róbert bácsira, azoknak ebédre is tellett, végig ültek a gyár előtt a járdán, oda vitték nekik az aszszonyok az ebédet, egy kis híg levest, hústalan főzelé-

ket, kenyeret, hogy „újra termelhessék munkaerejüket”. És emlékezik Szokolné véres délidőkre, amikor a gyár kürtjétől megriadó ebédelő munkások, — akik közül sokan a Vizafogói vasútállomás környékén üldögéltek ilyenkor —, hanyat-homlok rohantak vissza, s széttpródtak a mozdonyok alatt...

Mittel István, volt bőrgyári munkás ugyancsak pesti születésű és angyalföldi lakos. Ő már 70 éves és emlékezete még messzebbre ér. Sztrájkokról mesél. 1912. Vöröskatonára 1919-ben. 1920-ban őrizetbe veszik. Fekete lista. Verések. Új sztrájk 1924-ben. Küzdelem, küzdelem, küzdelem...

### Győznek a fények

Összesen négyezer lakás épül fel itt. A munka 1959-ben kezdődött, s az idén adnak át három kilencemeletes toronyházat, egyenként 36 lakással. Ugyancsak az idén készül el a 6-os jelzésű sávház, 97 lakással. A hajdani cölöpházak alapterülete 2—4 négyzetméter volt, az új házakban készülő lakások átlagos alapterülete 44.61 négyzetméter. S a lakóházak mellett iskola, óvoda, üzletház, poliklinika, könyvtár épül. A tervek előírják: „Különös gondot kell fordítani a hídfő, a Duna-part és a főútvonalak kiképzésére.”

A hajdani cölöpkunyhók, agyagviskók, pinceodúk helyén fények és árnyak birkóznak. Alig harminc év múltán az „öslakók” szeme láttára — győznek a fények.

Lukács Angéla

### És a jelen

És mire emlékezik Gábor Zoltánné, aki 1947 óta lakik itt, vagy Vektor Józsefné tanácstag, aki mindössze tíz éve ismerős a város rengetegében csak tenyérnyi, de történetét, hétköznapijait híven tükröző környéken? Fényeket s árnyakat láttak váltakozva, s látják az újjászületést. Felépült az Árpád-híd, a hajdani mocsár helyén a Szabadság-Strand. Tavaly átadtak hat szövetkezeti házat, összesen 130. lakást. A televízió mindennapi dolog. Olyan házakat találtak itt, amelyek a földbe süllyedtek, első emeletükig. Közülük kettőt, a Váci út 138-at és a Dagály utca 4-et lebontották. S bontják tovább a többi, összesen 201 lakást sepernek le innen, s helyükön megszületik az új lakónegyed: az Árpád-hídfői szövetkezeti lakónegyed.